

»Kristina Ohlsson on todella päässyt vauhtiin August Strindbergin parissa.
Kun maailma tuntuu synkältä paikalta, on lohdullista palata August
Strindbergin luo Hovenäsetiin.» - *Bohusläningen*

Kristina Ohlsson

YÖANKKURI

Suomentanut Katja Salmi

WSOY

Kristina Ohlsson

YÖANKKURI

SUOMENTANUT KATJA SALMI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ensimmäinen painos

RUOTSINKIELINEN ALKUTEOS
Nattankare

COPYRIGHT © KRISTINA OHLSSON 2025
PUBLISHED BY AGREEMENT WITH SALOMONSSON AGENCY
SUOMENKIELINEN LAITOS © KATJA SALMI JA WSOY 2026
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI
ISBN 978-951-0-52160-1
PAINETTU EU:SSA

*Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi*

Kevät oli saapunut varhain, siitä kaikki Hovenäsetin asukkaat olivat yhtä mieltä. Maaliskuun loppupuolella pitkään jatkunut lämmin jakso ja auringonpaiste lupailivat varmaa talven päättymistä. Arjesta tuli kevyempää, ja elämään löytyi helpommin sisältöä. Viikko vaihtui toiseen ja kolmanteen. Kukkia istutettiin, veneitä siivottiin ja laskettiin vesille, taloja maalattiin ja lomiam suunniteltiin. Kungshamnin satamakahvila Hamnbageriet avasi terassinsa, ja Smögenbrygganilla ravintolat alkoivat taas pitää ovensa auki viikonlopun yli.

Ja Hovenäsetissä järjesteltiin häitä.

Vain harvat olivat saaneet kutsun, mutta tieto tulevista juhlista ilahdutti kaikkia.

Tiesi hyvää tulevaisuuden kannalta, että nuori perhe asettui aloilleen heidän pieneen kyläyhteisönsä. Aikoinaan Hovenäsetissä oli ollut ruokakauppoja, leipomo, koulu, paloasema ja jopa asukkaita työllistänyt tehdas, mutta mitään niistä ei ollut enää jäljellä.

Paikalle ominainen rauha oli sen sijaan edelleen tallella, ja sen kylkiäisenä aivan erityislaatuinen hiljaisuus, jota ei monessa muussa paikassa päässyt kokemaan. Ja kaiken kruunasi upea luonto, josta ei saanut kyllikseen. Oli sitten syksy tai kevät,

talvi tai kesä, Hovenäset tarjosi häikäisevän kauniita maisemia vuodenajasta riippumatta.

Lähestyvässä hääjuhlassa kiehtoi monikin seikka. Kukaan ei ollut oikeastaan odottanut, että August Strindberg, tuleva sulhanen, olisi jäänyt pysyvästi paikkakunnalle. Oli tuntunut niin epätodennäköiseltä, että koko elämänsä Tukholmassa asunut mies voisi viihtyä kylässä, jossa ei ollut edes ruokakauppaa. Mutta pian tulisi kuluneeksi jo kolme vuotta siitä, kun August oli muuttanut idästä länteen, eikä kukaan enää olettanut hänen jatkavan matkaansa muualle. Miehen elämä Kärleksvägenillä vaikutti sopuiselta, ja hän tuntui olevan syvästi rakastunut Mariaansa.

Hääpari itse suhtautui tyynesti häihinsä kohdistuvaan mielenkiintoon. He olivat sitä mieltä, että avioliiton solmiminen oli yksityisasia, vaikka heitä huvittivatkin kaikki uteliaat kysymykset. Missä häät pidetään? Millainen morsiuspuku on? Ja miksi häät pidettiin vasta monta kuukautta kihlauksen jälkeen? Moni muisteli kuulleen pariskunnan puhuneen talvihäistä.

Juuri häiden lykkäämistä koskevat utelut herättivät Augustissa ja Mariassa surua. Heillä oli takanaan monta kuukautta huolta ja ahdistusta, mutta huolen syy oli vielä häitäkin yksityisempi. He vain vilkuilivat vaitonaisina toisiaan kuin yrittäen vakuutella, että kaikki oli nyt hyvin eikä mikään voisi enää viivyttää heidän suunnitelmiaan.

Ei heillä sitä paitsi ollut mikään kiire. Heidän suurin yhteinen haaveensa oli jo toteutunut, kun he olivat saattaneet Sofia-tyttärensä maailmaan. Kaikki muu jouti odottaa. August oli ollut Hovenäsetiin muutettuaan onnellisempi kuin koskaan ennen. Varmempi kuin koskaan ennen. Ainakin siihen asti, kun hänelle oli hiljalleen alkanut valjeta, että hänen suvussaan piili

salaisuus, josta hänelle ei ollut koskaan kerrottu. Perhesalaisuus, jonka muotoa hän ei pystynyt lainkaan hahmottamaan, mutta joka oli jäänyt kalvamaan hänen alitajuntaansa.

Samaan aikaan aivan toisessa paikassa erään toisen elämä oli murskaantunut palasiksi. Miehen, jonka harteille oli langennut metsästäjän rooli, ja aivan kuten Augustkin, tuo mies etsi totuutta, joka oli pysynyt häneltä salassa monen vuoden ajan.

Maa järisi miehen lähestyessä Bohusläniä.

Ja kun järistykset viimein saavuttaisivat Augustin ja Marian, he kääntyisivät toistensa puoleen ihmetellen:

Mitä täällä oikein tapahtuu?

14. TOUKOKUUTA

»*Vihdoinkin*»

Asia ei voinut enää odottaa.

Menneisyyden tapahtumia saattoi hallita vain yhdellä tavalla: olemalla ensimmäinen, joka niistä kertoi. Sen Bella oli ymmärtänyt jo lapsena. Ja tämän tapahtuman hallitseminen oli tärkeämpää kuin minkään muun.

Hän käveli ulko-ovelle kevein askelin, sulavasti kuin kokenut murtovaras. Kun hän oli hetki sitten pujahtanut sisälle, äiti oli nukkunut, ja nukkui edelleen. Äidin huoneesta kuului tasaista kuorsausta, ja se rauhoitti Bellaa. Äidin ei tarvinnut tietää, miksi hän hiippaili kotiin keskellä yötä hakemaan esinettä, jonka kätkenyt vaatekomeronsa perälle. Hän oli aina tiennyt tarvitsevansa sitä jossain vaiheessa, ja nyt sille oli vihdoinkin tullut käyttöä.

Hän pidätti hengitystään samalla kun painoi oven kiinni perässään.

Perhoset lepattivat vatsanpohjassa taukoamatta.

Tämän ei ole pakko päättyä huonosti, hän muistutti itseään. Oli täysin mahdollista, että toisetkin olivat kyllästyneet pelkäämään.

Sitä hän toivoi, mutta ontto tunne rinnassa kertoi päinvastaista. Se tuntui suorastaan varoittavan häntä. Ei ollut

mitenkään itsestään selvää, että toiset olisivat hänen kanssaan samaa mieltä. Strategia pitäisi suunnitella huolella. Oli valmis-tauduttava pahimpaan, mutta toivottava parasta. Niin isoisa oli neuvonut tekemään vaikeissa tilanteissa, ja neuvosta oli ollut hänelle hyötyä ennenkin.

Vaikka tällä kertaa tilanne oli poikkeuksellisen vaikea. Voisi melkein sanoa, ettei hän ollut koskaan elämässään ollut tällaisen tilanteen edessä. Hän oli tietenkin yrittänyt arvioida suunnitelmaansa kriittisesti, mutta oikeastaan hänellä ei ollut mitään järkevää keinoa saada selville, miten tässä kävisi. Eri vaihtoehdot pyörivät hänen päässään, ja vain yksi niistä tuntui oikealta. Sen kaiken oli tultava nyt ilmi.

Bella säpsähti, kun harmaa kissa jolkotti tien poikki hänen edessään. Hän pakotti itsensä hengittämään muutaman kerran syvään ja veti hartioitaan korviin tuntiessaan tuulen kasvoillaan. Ilma oli viileä ja raikas. Yöt olisivat kylmiä siihen asti, kun meri lämpenisi.

Aiemmin Bella ei ollut juuri piitannut säästä. Ei ennen kuin oli alkanut seurustella taiteilijan kanssa, joka puhui lakkaamatta valosta ja pimeydestä ja siitä, miten niiden vaihtelu vaikutti kuvaan. Bellasta oli ihanaa kuunnella, kun hänen poikaystänsä kuvaili töitään. Jälkeenpäin Bellasta oli tuntunut suorastaan oudolta, ettei hän ollut heti tajunnut, miten ilmiselvä pari he olivat. Hän oli torjunut koko ajatuksen suorilta käsin ja ajatellut vain, etteivät he sopineet toisilleen.

Miten väärässä hän olikaan ollut.

Bella talutti polkupyörän hiljaa pois pihatieltä ja vilkaisi olkansa yli taloa, josta oli juuri hiipinyt ulos. Tämä oli hänen viimeinen keväensä kotona, sitten hän lähtisi opiskelemaan. Luultavasti Göteborgiin, tai ehkä jonnekin muualle. Tärkeintä

oli, ettei hän joutuisi liian kauas rakkaastaan. Hän ei ollut vielä kertonut äidille mitään. Äiti saisi kuulla kaiken sitten myöhemmin.

Polkupyörä keikahti, kun hän polkaisi sen liikkeelle.

Aikoinaan hänen kehonsa oli toiminut samalla tavalla kuin kaikkien muiden, eikä pyörä ollut koskaan keikahdellut näin, mutta nyt kaikki oli toisin. Pysyvästi.

Bella vilkaisi kelloa.

Oli pian keskiyö.

Kungshamnissa vallitsi täydellinen hiljaisuus. Yhtään autoa ei ollut liikkeellä, eikä sen puoleen muitakaan kulkijoita. Ulkopuolinen olisi voinut erehtyä luulemaan, että jotain vakavaa oli sattunut, että kylässä oli syttynyt sota, joka oli pakottanut asukkaat pakenemaan kodeistaan, mutta Bellan kaltaiset, kylässä syntymästään saakka asuneet, kokivat asian toisin.

Juuri tältä näytti silloin, kun oikein pienen kyläyhteisön asukkaat olivat käyneet levolle.

Bella polki nopeammin.

Hän ei levännyt, eivätkä levänneet nekään, jotka hän tapaisi.

He olivat kaikki olleet samaa mieltä siitä, ettei asiasta keskusteltaisi viesteillä tai edes puhelimesta, vaan että he tapaisivat sen sijaan kasvokkain. Bella muisti sanatarkkaan, mitä oli sanonut heidän lyhyen juttutuokionsa aikana, kun he olivat sopineet käytännön asioista:

En voi enää elää näin, ihan kuin jossain tyhjiössä. En varsinkaan nyt.

Kukaan heidän porukastaan ei ollut maksanut tapahtuneesta yhtä kalliisti kuin hän. Ei kukaan. Heidän olisi pakko kuunnella häntä.

Bella piteli lujasti kiinni ohjaustangosta.

Jalat tekivät töitä kuljettaakseen hänet ylös katua, joka vei kukkulan päälle. Sitten hän lasketteli katua alas, koko matkan rantaan asti.

Hän murtaisi hiljaisuuden muurin. Vihdoinkin.

15. TOUKOKUUTA

»Verta»

Sveitsi

Mitä Sveitsin pääkaupungissa Bernissä oli mahtanut tapahtua vuonna 1962?

Varmasti vaikka mitä, mutta August Strindbergiä kiinnosti vain yksi kysymys: mikä oli houkuttellut hänen isänsä ja isoisänsä Berniin juuri sinä vuonna?

Ulkopuolisen korviin kysymys kuulosti varmasti oudolta, saivathan aikuiset ihmiset matkustaa minne halusivat, mutta Augustille tieto oli tärkeä. Itse asiassa niin tärkeä, että hän piti tällä hetkellä Berniä jonkinlaisena portaalina siihen menneisyytensä osaan, johon häntä ei ollut päästetty osalliseksi.

Nyt piti vain keksiä, miten vastauksen selvittämisessä päästäisiin eteenpäin.

Olisi varmaan paras vain luovuttaa, August ajatteli. En välttämättä saa koskaan tietää, mitä he tekivät täällä.

August ja hänen paras ystävänsä Henrik istuksivat aurinkovarjon alla Bernin keskustassa ja nautiskelivat kylmiä iltapäiväoluita. Terassi sijaitsi kadulla, jolla oli aivan ihastuttava nimi: Kramgasse. Tai ainakin nimi oli ihastuttava, jos sen luki ruotsiksi, jolloin se tarkoitti halauskatua. Sekä August että Henrik olisivat tarvinneet kunnon halaukset. Kaiken lisäksi olutravintola oli vain kivenheiton päässä talosta, jossa Albert

Einstein oli asunut useamman vuoden ajan, ja Henrik oli päättänyt, että se todisti heidän tehneen hyvän valinnan.

He istuivat hiljaa. Eivät sen vuoksi, että olisivat olleet vihoissaan, vaan koska kummankin piti kerätä voimia. Paluumatkaan oli enää muutama tunti, ja heidän olisi pakko tehdä jonkinlainen päätös. He olivat matkustaneet Sveitsiin hyvin selkeä päämäärä mielessään, ja tarkastelipa asiaa miltä kantilta tahansa, tavoite oli jäänyt saavuttamatta. Heidän tavoitteensa oli yksiselitteisesti ollut saada selvyyttä perhesalaisuuteen, ja yhtä lailla yksiselitteisesti he olivat epäonnistuneet.

Kyseininen perhesalaisuus oli tupsahtanut Augustin elämään viime kesän lopulla, kun menneisyyden haamut olivat tulleet koputtelemaan oveen ihan kirjaimellisesti. Hänen eksänsä Helene oli nimittäin tullut käymään ja tuonut tullessaan tervehdyksen tuonpuoleiseen siirtyneiltä: valokuvaalbumin, jossa oli ollut kuvia Augustin isästä ja isoisästä Sveitsin-matkalla, jonka he olivat ilmeisesti tehneet vuonna 1962, yli kymmenen vuotta ennen Augustin syntymää. Albumiin oli liimattu kiinni myös kirjekuori, johon hänen isänsä oli laittanut talteen avaimen ja kirjoittanut kuoren päälle »Mayn talo».

August ei ollut koskaan kuullut puhuttavankaan kenestäkään Maysta.

Eikä hän ollut koskaan kuullut vanhempiensa mainitsevan, että he olisivat käyneet Sveitsissä.

Oikeastaan hän ei ymmärtänyt Helenen tuomisista yhtään mitään.

Eikä hän ollut osannut kuvitellakaan, mitä tapahtuisi, kun hän alkaisi tutkia kuvien taustalla olevaa tarinaa ja huolellisesti arkistoidun avaimen alkuperää. Saati että hänen tiedonhalunsa

veisi hänet aina sateiseen Sveitsiin asti, ja tuolle terassille, kadulle, jonka nimi tarkoitti ruotsiksi halausta.

He olivat ahtautuneet pienen varjon alle suojaan sateelta. Sateisesta säästä huolimatta oli tyyntä, ja tällainen rauhallinen sateenropina oli paljon siedettävämpää kuin ne järjettömät myrskyt, jotka toisinaan pyyhkäisivät Bohuslänin yli. Sitä paitsi Bernissä oli niin lämmintä, että he tarkenivat vallan mainiosti istua ulkoterassilla syömässä ja juomassa. Sellaisena August muisti sään muiltakin Sveitsin-reissuiltaan (sateesta huolimatta leutoa), mutta siihen aikaan hän oli käynyt maassa varainhoitajan roolissa. Se oli ollut toisenlaista aikaa, toisenlaista elämää.

Ei läheskään yhtä ihanaa elämää kuin mitä nyt elän, August muistutti itseään.

Sen muistaminen tuntui tärkeältä, koska matka ei tosiaan ollut mennyt aivan heidän toiveidensa mukaan. August tunsu tahtomattaankin olonsa pettyneeksi. Myös Henrik oli pettynyt, mutta ennen kaikkea hän oli vihainen. Sillä tavoin hänellä oli tapana reagoida turhautuessaan, eikä tämä kerta muodostanut poikkeusta. He olivat tunteneet toisensa lapsesta saakka ja olivat aina olleet temperamentiltaan täysin toistensa vastakohdat.

– Olet niin naiivi ja romanttinen, ettet ymmärrä omaa parastasi, oli Henrik sanonut, kun August oli muuttanut länsirannikolle. – Aivan kuin kulkisit humalassa läpi elämän tehden järjettömiä päätöksiä yksi toisensa perään.

Mutta siinä Henrik oli ollut väärässä.

August oli ollut täysin vakuuttunut (ja selvinpäin) ajatellessaan, että elämä Tukholmassa teki hänet onnettomaksi ja että hänen oli pakko muuttaa. Ja hän oli ollut vesiselvä todeksaan, että hänen menneisyyteensä liittyi salaisuus ja että

tuon salaisuuden avain saattaisi löytyä Sveitsistä, erään tietyn asianajan, Ismael Thelinin, luota.

August oli tavannut Thelinin vain kerran, kolme vuotta sitten, vanhempiensa perunkirjoituksen yhteydessä. Tuolloin August ei ollut tiennyt mitään valokuva-albumista ja kirjekuoreen talletetusta avaimesta, eikä ollut ajatellut tapaavansa miestä enää koskaan.

Ja jos Ismael Thelin olisi saanut päättää, se olisi toden totta jäänyt heidän ainoaksi tapaamiseksi. Sen mies oli ilmaissut varsin selvästi.

»Pyydät minua paljastamaan perhesalaisuuksia, joista olen vannonut pysyväni vaiti», Thelin oli kirjoittanut vastaukseksi, kun August oli tiedustellut, osaisiko hän kertoa jotain valokuva-albumiin taltioidusta matkasta.

Sitä ennen August ei itse asiassa ollut ajatellut, että olisi olemassa mitään salaisuutta, mutta asianajajan viestin jälkeen paluuta ei enää ollut.

Hänen oli pakko saada tietää mistä oli kyse.

Pakko.

Ismaelin vaikenemista oli vaikea sulattaa. Hänet oli ikuistettu muutamaan valokuva-albumin kuvaan, joten hän oli selvästikin osallistunut tuolle matkalle. Hän, ja hänen lisäksi vielä neljäs henkilö: nuori nainen, jota August ei tunnistanut.

Paskat siitä, mitä sinä lupasit vanhemmilleni – eiväthän he ole enää elossa, oli August ajatellut.

August ei ollut koskaan pitänyt omaa perhettään sellaisena, jossa haudottiin suuria salaisuuksia. Se johtui osin siitä, että hänen perheensä oli melko pieni. Hänellä ei ollut sisarusia, ja isovanhemmat sekä isän että äidin puolelta olivat kuolleet. Nyt olivat jäljellä enää August, hänen vuoden ikäinen

Sofia-tyttärensä, rakas puolisonsa Maria ja ystävänsä Henrik. Menneisyyteen ei ollut minkäänlaista ankkuria – hänen pieni laumansa oli tässä ja nyt hänen ympärillään.

Luultavasti juuri siitä syystä hän ei pystynyt jättämään menneisyyttä rauhaan.

Nyt piti vain keksiä, mihin suuntaan tästä jatkettaisiin. Ennen matkaa he olivat yrittäneet tavoitella Ismaelia puhelimitse ja sähköpostilla, mutta mies oli vastannut vain lyhyesti viittaamalla edelliseen sähköpostiinsa. Hän ei halunnut tavata. Ei nyt eikä myöhemminkään.

Sitä he eivät tietenkään voineet hyväksyä, ja sen vuoksi he olivat lähteneet kaikesta huolimatta matkaan. Heillä oli ollut osoite Ismaelin Bernin-toimistolle, mutta sinne saavuttuaan he olivat huomanneet, että toimisto oli tyhjillään ja liiketila myytävänä. Kotiosoitetta he eivät olleet saaneet selville. Albumin valokuviin ikuistetuista paikoista he olivat löytäneet vain vajaan puolet, eikä niiden perusteella ollut selvinnyt yhtikäs mitään. Rakennukset, joissa oli ennen muinoin ollut eri viranomaisten toimitiloja, oli nyt muutettu asuintaloiksi tai jätetty vain tyhjilleen. Valokuviin kätkeytyvästä tarinasta ei ollut jäljellä mitään näkyvää.

Bernissä oli joka tapauksessa paljon muuta nähtävää ja koettavaa. Ismaelia ja valokuviissa näkyviä rakennuksia etsiessään he olivat päätyneet syömään ylellisiin ravintoloihin. He olivat käyneet Volkshausissa maistelemassa flammkuchenia ja Kornhauskellerissä röstiä. Maria oli toivonut tuliaiseksi suklaata, ja August oli käynyt viidessä eri suklaapuodissa, kunnes oli lopulta ostanut Läderachia, omaa suosikkiaan sveitsiläisistä suklaalaaduista.

– Miksi kiersit niin monessa kaupassa, jos kerran koko ajan tiesit mitä haluat? Henrik oli jupissut.

**»Ohlssonin dekkareiden miljöö hakee
vertaistaan ja päähenkilöt tulevat niin lähelle,
että sitä alkaa jo odottaa kutsua häihin.»**

- ALINGSÅS TIDNING

Varhainen kevätaurinko lämmittää Hovenäsetin kylää, jossa August Strindberg ja Maria Martinsson valmistelevat häitään. Valmisteluja varjostaa kuitenkin vaiettu perhesalaisuus, joka ei jätä Augustia rauhaan, ja pahaenteiset viestit, joita rikostutkijana työskentelevä Maria alkaa saada tuntemattomalta lähettäjältä.

Selvittämättömien kysymysten lista kasvaa entisestään, kun Guleskärin satama-alueella tehdään kylmäävä havainto kauhuissaan pakenevasta nuoresta naisesta ja Maria kollegoineen löytää lähettyviltä verisen jalkaproteesin. Kylää riepottelevaa myrskyä uhmaten Maria työpareineen ryhtyy selvittämään mahdottomalta tuntuvaa rikosvyhtiä. Vähitellen käy selväksi, että joku muukin palaa halusta selvittää, mitä heidän rannikkokylässään oikein on meneillään.

	 9 789510 521601	
www.wsoy.fi	84.2	ISBN 978-951-0-52160-1